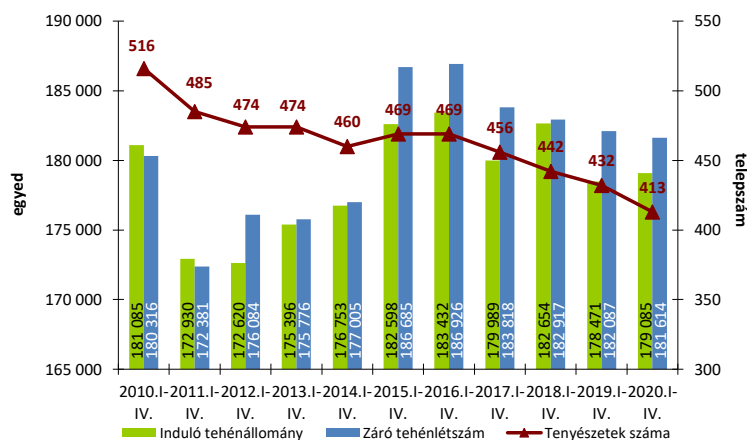
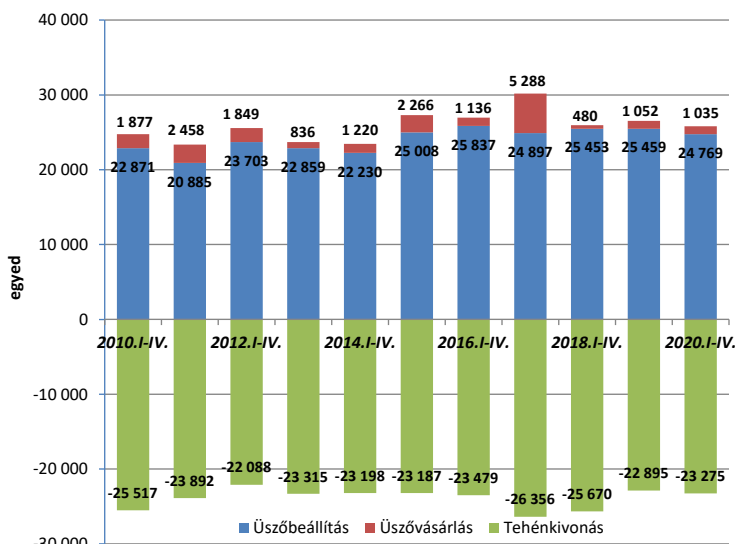

A TEJÁGAZAT ÖKONÓMIÁJA

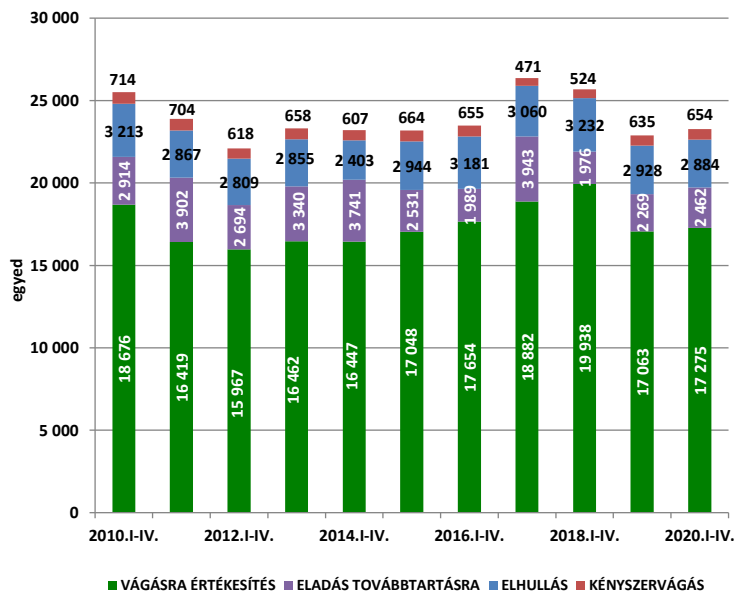
1. ÁBRA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK SZÁMA, INDULÓ ÉS ZÁRÓ TEHÉNLÉTSZÁMA (DB, 2010-2020. I-IV. HÓ)

2. ÁBRA AZ ÜSZÖBEVÉTEL ÉS TEHÉNKIVONÁS ALAKULÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK BEN (DB, 2010-2020. I-IV. HÓ)

3. ÁBRA A TEHÉNKIVONÁS MEGOSZLÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK BEN (DB, 2010-2020. I-IV. HÓ)

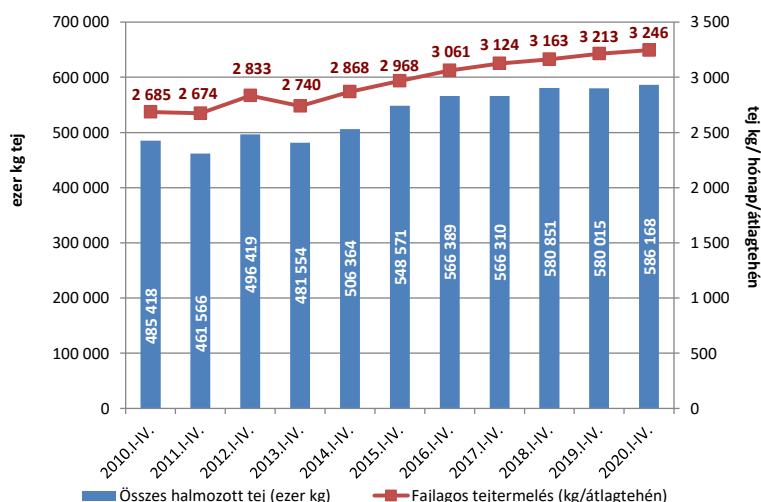

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tejhasznú tehénállományok száma 2020. áprilisában 1-gyel (-0,24%) csökkent az előző hónaphoz képest, és 19-cel (-4,4%) kevesebb, mint 2019. áprilisában. 2020. április végén 473-mal kevesebb (-0,3%) termelésellenőrzött tehenet tartottak, mint 1 évvel korábban. Az „A” módszerrel ellenőrzött tehénállományok száma az elmúlt 10 év alatt jelentősen, 20,0%-kal (-103) kisebbedett, de 2010. áprilisa óta a záró tehénlétszám még enyhén nőtt is (+1298 egyed, +0,7%), így a telepenkénti átlagos tehénlétszám jelentősen, 349-ről 440-re (!) nőtt.

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyésztők januári 1-jei induló tehénlétszáma 2019-ről 2020-ra – egy év alatt – enyhén nőtt (+614 tehen; +0,3%), és az állomány 2020 első négy hónapjában tovább bővült (+2.529 egyed; +1,4%). A bővülés elsődleges oka, hogy az állománypótlási bázisértékek magasak voltak, így összességében az állománypótlás mértéke meghaladta a kivonásokét. Összességében 2020 első négy hónapjában a tehénkivonások száma nőtt (+380 egyed; +1,7%), és mind az üszövételek száma (-17 egyed; -1,6%), mind az állománypótlás szempontjából meghatározó üszöbeállítások száma csökkent (-690 egyed; -2,7%) 2019 hasonló időszakához képest.

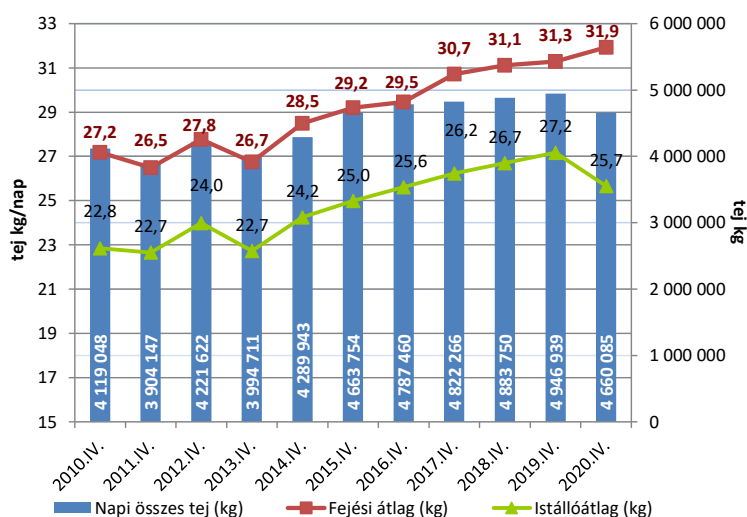
2020 első négy hónapjában az állományból kivont tehenek 74,2%-át vágásra értékesítették (a selejtezett tehenek száma 17.275 volt), ami magas aránynak számít. A tehénkivonások 2,8%-áért (654 egyed) a kényszervágás volt felelős, 12,4%-a (2.278 egyed) pedig elhullott, amelyek átlagos értékeknek számítanak a vizsgált időszakban. A továbbtartásra értékesített állatok aránya 10,6% (2.462 egyed) volt, amely alacsony értéknek tekinthető. 2020 első négy havában az induló tehénállomány 9,6%-át selejtezték, 0,4%-át kényszervágták, 1,6%-a elhullott és 1,4%-át továbbtartásra értékesítették, így összesen a tehenek 13,0%-át vonták ki a termelésből, ami a korábbi évekhez képest átlagos aránynak tekinthető.

4. ÁBRA ÖSSZES HALMOZOTT ÉS FAJLAGOS TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (DB, 2010-2020. I-IV. HÓ)

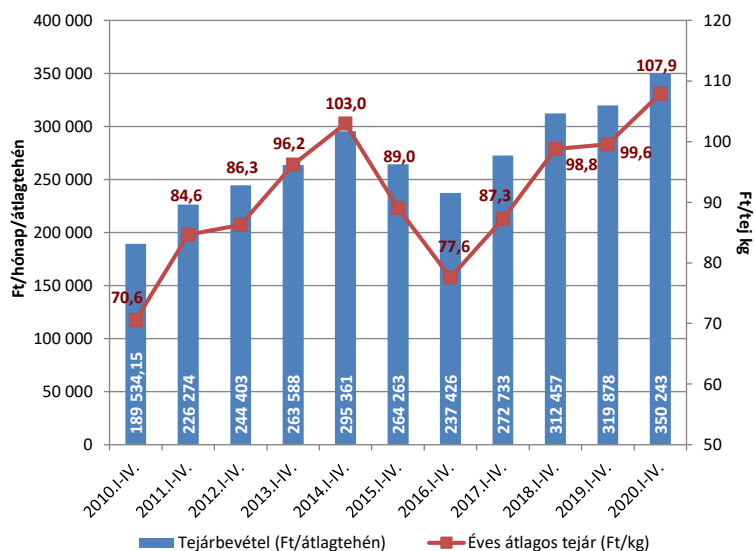
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tehenek összes halmozott tejtermelése 2020. első négy hónapjában nőtt (+6,2 millió kg; +1,1%) 2019 hasonló időszakához képest, és meghaladta az 586,2 millió kg-ot. A vizsgált időszakban a fajlagos tejtermelés 3.246 kg-ra nőtt (+33 kg; +1,0%). 2010 és 2020 áprilisa közötti időszakban a fajlagos tejtermelés növekedése 20,9%-os (!) volt (+561 kg), míg az összes halmozott tejtermelés közel hasonló mértékben, 100,8 millió kg-mal (+20,8%) emelkedett.

5. ÁBRA FEJÉSI ÉS ISTÁLLÓÁTLAG, VALAMINT A NAPI ÖSSZES TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2010-2020. IV. HÓ)

2020 áprilisában a napi összes tejtermelés a tavalyi év áprilisi termeléséhez viszonyítva jelentősen csökkent (-286,9 ezer kg, -5,8%) napi 4,66 millió kg-ra. 2019. április havához képest a fejési átlag nőtt (+0,65 kg, +2,1%), ugyanakkor az istállóátlag érezhetően csökkent (-1,51 kg, -5,6%). Összességében az elmúlt 10 év alatt a napi összes tejtermelés közel 541 ezer kg-mal lett több (+13,1%), a fejési és istállóátlag 4,75, ill. 2,82 kg-mal nőtt (+17,5%, ill. +12,3%), ami jelentős emelkedésnek tekinthető.

6. ÁBRA TEJÁRBEVÉTEL ÉS AZ ÉVES ÁTLAGOS TEJÁR AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2010-2020. I-IV. HÓ)

A tehenenkénti tejárbevétel 2020 első négy havában 350,2 ezer Ft volt átlagosan, 9,5%-kal nőtt 2019 hasonló időszakához képest és az elmúlt 10 év legnagyobb éves nominális tejárbevételének felel meg, aminek oka a fajlagos tejtermelés 1,0%-os és a tejár 8,4%-os növekedése volt 2019 hasonló időszakához képest. 2010 első négy havához képest a tejárbevétel 84,8%-kal nőtt, aminek oka a fajlagos tejtermelés 20,9%-os és a tej árának 52,9%-os emelkedése 10 év alatt. Magyarországon a nyerstej havi felvásárlási átlagára 2019 szeptemberétől 100 és 110 Ft/kg között mozog, és jelenleg a nyerstej kiviteli áratól lényegében nem tér el. Ugyanakkor az elhúzódó koronavírus járvány hatására a globális és az európai uniós nyerstej és tejtermék felvásárlási árak csökkenése folytatódott, és a tejtermékek tőzsdei árai is összességében esnek, különösen a vaj árában szembetűnő az áresés.

Dr. Ózsvári László
Állatorvostudományi Egyetem